

Nr 27.

Av herr **Nilson** i Örebro, om förhöjd pension till förre extra polismannen vid statens järnvägar *Johan Jansson*.

I anledning av därom av vederbörande trafikdirektör gjord framställning hava kungl. järnvägsstyrelsen och magistraten i Örebro genom kontrakt, som här i bestyrkt avskrift bifogas, (bil. 1) den 27 maj 1872 antagit poliskonstapeln i Örebro stads poliskår *Johan Jansson*, född den 29 januari 1842, till poliskonstapel vid järnvägsstationen i Örebro mot avlöning som skulle av kungl. järnvägsstyrelsen gäldas.

Avlöningen utgjorde till en början i ett för allt 42 kronor i månaden, men höjdes slutligen år 1898 till 75 kronor i månaden, varjämte bestämdes att *Jansson* skulle åtnjuta beklädnadsersättning med 10 kronor i månaden.

Då *Jansson* på grund av sin uppnådda höga ålder ej längre kunde behörigen uppehålla sin tjänst blev han av magistraten i Örebro den 3 juni 1911 uppsagd från sin befattning, men skulle i tjänsten få kvarstå i avbidan på ordnandet av frågan om beredande av pension åt honom.

Härom gjorde magistraten i Örebro den 27 september 1911 framställning hos kungl. järnvägsstyrelsen och anförde därvid, bland annat, att då någon pension av kommunens medel ej kunde ifrågakomma och med vitsordande av *Janssons* nära fyrtioåriga, plikttrogna och oförvitliga tjänst såsom polisman och vid statens järnvägar, honom snarast måtte beredas pension till sådant belopp, att han, som numera vore i det närmaste orkeslös, därav måtte kunna hava sin fullständiga bärgning (Bil. 2).

Vederbörande distriktsbefäl vid statens järnvägar hava ock vitsordat, att *Jansson* med nit och plikttrohet fullgjort sina åligganden.

Uti skrivelse den 8 november 1911 gjorde kungl. järnvägsstyrelsen hos Kungl. Maj:t framställning om beredande av pension å allmänna in-

dragningsstaten till belopp av 500 kronor, motsvarande ungefär hälften av hans årsinkomst från statens järnvägar.

Kungl. Maj:t avlät i anledning därav proposition till 1912 års riksdag om beredande av årlig pension åt Jansson till det av kungl. järnvägsstyrelsen föreslagna beloppet. Denna Kungl. Maj:ts hemställan bifölls av Riksdagen.

Saken undgick min uppmärksamhet ända till den s. k. motionstiden vid fjolårets riksdag var tillända. I annat fall skulle jag då begärt Riksdagens medverkan till att pensionen i överensstämmelse med magistratens i Örebro gjorda framställning måtte bestämts till sådant belopp, att Jansson, som är både medellös och orkeslös, av pensionen kunnat hava sin bärgning. Detta är nämligen icke möjligt med den pension han nu erhållit. Och då Jansson af sin knappa lön ej kunnat lägga av något för framtiden, så ter sig i ekonomiskt hänseende hans ålderdom ganska dyster och tröstlös.

För att göra det möjligt för Jansson att, utan att lida verklig nöd och utan att nödgas vädja till den allmänna fattigvården, kunna taga sig fram, ansåg sig magistraten, då det beviljade pensionsbeloppet uppenbarligen var otillfredsställande, böra hos stadsfullmäktige i Örebro göra hemställan om att Jansson måtte av Örebro stad beviljas en särskild årlig pension av 200 kronor. Denna hemställan blev emellertid av stadsfullmäktige avslagen, enär det syntes dem vara en statens plikt att nödortfigt sörja för en plikttrogen och oförvitlig statstjänare under hans ålderdom, isynnerhet då han, såsom fallet varit med Jansson, under 40 år tjänat staten mot en knapp avlöning.

Till jämförelse i det hänseendet må upplysas, att i Örebro stads tjänst anställda poliskonstaplar sedan många år tillbaka uppburit väsentligt högre löneförmåner än vad Jansson åtnjutit. Stadens poliskonstaplar hava vid avgång ur tjänsten efter minst vissa tjänsteår erhållit en årlig pension av 700 kronor utan att de själva hava bidragit till denna pensionering.

Såväl rättvisa som billighet synas sålunda tala för att Jansson tillerkännes ett lika pensionsbelopp som det hans kamrater vid stadens polis-kår erhållit.

Tungt känner jag hur oangenämt det är att året efter det, Riksdagen på Kungl. Maj:ts framställning fastställt ett visst pensionsbelopp, komma med en hemställan om förhöjning därav, men då Janssons belägenhet verkligen är behjärtansvärd och jag ej kan stillatigande bevittna att en under tjänstetiden med en knapp lön förnöjsam, nitisk och plikttrogen

statstjänare efter slutad 40-årig statstjänst skall befinna sig i det läge, att han ej kan nödortvigt bärga sig de få år han kan hava kvar att leva, har jag ansett plikten bjuda mig att låta Riksdagen uttala sig i ärendet.

På grund av det anförda hemställer jag vördsamt,

att Riksdagen ville besluta att den till numera förra extra polismannen vid statens järnvägar Johan Jansson under hans återstående livstid beviljade årliga pension från allmänna indragningsstaten å femhundra kronor måtte från och med innevarande år utgå med ett till sjuhundra kronor höjt belopp.

Stockholm den 18 januari 1913.

E. A. Nilson.

I motionen instämmer *A. P. Gustafsson.*

Bilaga 1.

Kontrakt.

Sedan i anledning av skrivelse den 1 innevarande månad, som trafikdirektören vid statens järnvägar i 2:dra trafikdistriktet till magistraten avlätit, magistraten förklarar sig vilja antaga en särskild poliskonstapel att tjänstgöra vid järnvägsstationen här i staden, har magistraten efter kungörelse i stadens tidning och på stationsbefälets yttrade önskan antagit konstapeln Johan Jansson att tills vidare vara poliskonstapel i staden med tjänstgöring vid Järnvägsstationen på följande villkor:

1) I utövning av sin tjänst, som tillträdes senast den 16:de instundande juni, njuter Jansson samma lagens hägn och har samma ansvarighet inför lag som stadens övriga poliskonstaplar;

2) Såsom poliskonstapel åligger det Jansson att klädd i sådan uniform, som är för stadens poliskonstaplar antagen, vid de tider bantåg, enligt gällande tidtabeller, till stationen ankomma eller därifrån avgå, ävensom vid andra tillfällen såsom extra tåg, marknader eller folksamlingar, då hans tjänstebitråde af stationsbefälet påkallas, å stationen vara tillstädes och, inom gränserna för poliskonstapels verksamhet, med iakttagande av de för stadens polispersonal ut-

färdade föreskrifter i tillämpliga delar, vidmakthålla ordning och avhålla obehöriga personer från stationsområdet och att under sådan tjänstgöring hörsamma endast stationsbefälets befallningar, så framt ej svårare oordning eller grövre lagöverträdelse vid stationen skulle påkalla samverkan med annat polisbiträde, i vilket fall ordres tagas av vederbörande polischef eller stadsfiskal;

3) Emot det att Jansson villigt och noggrannt fullgör alla sina tjänsteåligganden och jämväl i övrigt sig väl förhåller, äger han att, såsom lön i ett för allt, av järnvägsstyrelsen uppbära fyrtiotvå riksdaler riksmünt i varje månad, vadan något lönebidrag från stadens sida icke lämnas; och

4) Av magistraten varder Jansson från konstapeltjänsten entledigad tre månader efter det magistraten eller stationsbefälet honom uppsagt. Vill Jansson från tjänsten skiljas, åligger honom att, tre månader förut, magistraten och stationsbefälet därom underrätta.

Örebro stadshus den 27:de maj 1872.

På magistratens vägnar:

E. J. Wijkander.

Ovanstående kontrakt godkännes och antages för järnvägsstyrelsen av

G. K. Troili

g. F. v. Krusenstierna.

Med ovantecknade kontrakt förklarar jag mig nöjd och förbinder mig att detsamma villigt och noggrannt iakttaga och fullgöra.

J. Jansson.

Rätt avskrivet: betygar Örebro i magistratsexpeditionen den 2 januari 1913.

Herman Swalander.

Afskrift.

Bilaga 2.

Till kungl. järnvägsstyrelsen.

På framställning av vederbörande trafikdirektör vid statens järnvägar hava kungl. järnvägsstyrelsen och magistraten i Örebro genom kontrakt den 27 maj 1872 antagit poliskonstapeln i Örebro stads poliskår Johan Jansson, född den

29 januari 1842, till konstapel vid järnvägsstationen i Örebro mot avlöning, som skulle av järnvägsstyrelsen gäldas, och på villkor, bland andra, att Jansson skulle från tjänsten entledigas tre månader efter det magistraten eller stationsbefälet honom uppsagt. I sammanhang härmed blev Jansson entledigad från sin tjänst i stadens poliskår.

Genom beslut den 3 juni 1911, som omedelbart Jansson meddelats, har magistraten emellertid på förekommen anledning och särskilt med hänsyn till Janssons framskridna ålder, som uppenbarligen gjorde honom till vidare polis-tjänst olämplig, uppsagt Jansson till avgång ur tjänsten tre månader efter nämnda dag, varemellertid Jansson, i avbidan på ordnandet av frågan om beredandet av pension åt honom, fått på egen begäran i tjänsten tills vidare kvarstå.

På grund av vad sålunda anförts, får magistraten, då någon pension av kommunens medel ej kan ifrågakomma, med vitsordande av Janssons snart fyrtioåriga, plikttrogna och oförvitliga tjänstgöring såsom polisman och vid statens järnvägar, härmed äran hemställa, att honom snarast måtte beredas pension till sådant belopp, att han, som numera är i det närmaste orkeslös, därav må kunna hava sin fullständiga bärgning. Utdrag av magistratens protokoll rörande Janssons antagande till järnvägspolisman samt förut omnämnda kontrakt, den 27 maj 1872 bifogas.

Örebro, rådhuset, den 27 september 1911.

På magistratens vägnar:

Victor Schneider.

Herman Swalander.

Rätt avskrivet, betygar Örebro i magistratsexpeditionen den 2 januari 1913.

Herman Swalander.